

RAK SZYJKI MACICY

MOŻE DOTKNĄĆ I CIEBIE.
ZGŁOŚ SIĘ NA BADANIE CYTOLOGICZNE!
TWOJE ZDROWIE JEST W TWOICH RĘKACH!

Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy w podregionie lubelskim

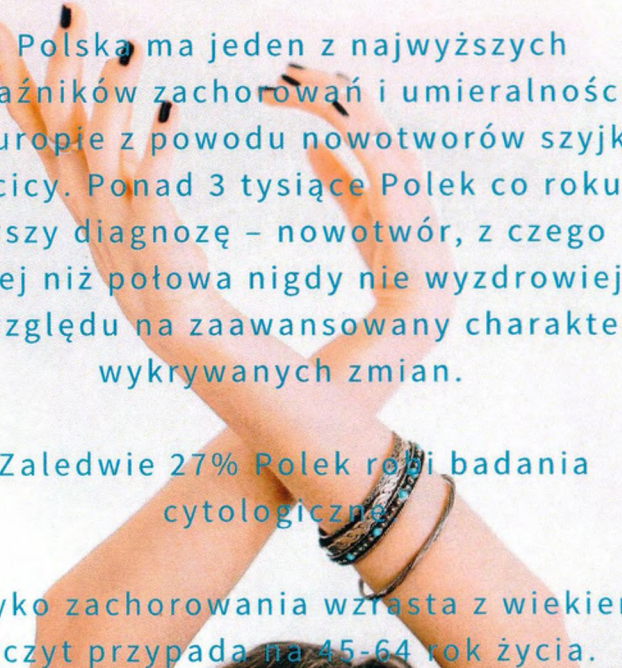

Samodzielny Publiczny Szpital
Wojewódzki im. Jana Bożego w Lublinie

RAK SZYJKI MACICY TO NOWOTWÓR NARZĄDÓW
PŁCIOWYCH OBEJMUJĄCY SZYJKĘ MACICY -
MIEJSCE W KTÓRYM POCHWA ŁĄCZY SIĘ
Z TRZONEM MACICY

Jak często występuje rak szyjki macicy?

- Drugi po raku piersi najczęstszy nowotwór u kobiet na świecie!
  - Polska ma jeden z najwyższych wskaźników zachorowań i umieralności w Europie z powodu nowotworów szyjki macicy. Ponad 3 tysiące Polek co roku słyszy diagnozę – nowotwór, z czego więcej niż połowa nigdy nie wyzdrowieje ze względu na zaawansowany charakter wykrywanych zmian.
  - Zaledwie 27% Polek robi badania cytologiczne
  - Ryzyko zachorowania wzrasta z wiekiem, szczyt przypada na 45-64 rok życia.
-

Jakie są przyczyny raka szyjki macicy?

- Nie jest chorobą uwarunkowaną genetycznie - każda kobieta w każdym wieku może być narażona na zachorowanie.
- Główną przyczyną zachorowania jest zakażenie **wirusem brodawczaka ludzkiego - HPV**, do którego dochodzi głównie drogą płciową.

Inne czynniki predysponujące do rozwoju raka szyjki macicy:

- o Wczesne rozpoczęcie współżycia płciowego
- o Częstość zmiany partnerów seksualnych
- o Nielezione stany zapalne i wszelkie zmiany w obrębie szyjki macicy
- o Długoletnie stosowanie doustnych hormonalnych tabletek antykoncepcyjnych
- o Palenie papierosów
- o Dieta uboga w witaminę A, Karotenoidy i witaminę C
- o Liczne ciążę i porody, szczególnie w młodym wieku

Istnieje kilkadziesiąt typów wirusa HPV, z których niektóre mogą powodować raka szyjki macicy, a także raka sromu, raka pochwy czy powstawanie brodawek narządów płciowych.

Infekcja HPV przytrafia się niemal każdemu, kto jest aktywny seksualnie, jednak w większości przypadków układ odpornościowy potrafi ją zwalczyć i nie dochodzi do rozwoju procesu nowotworowego. Jeśli zakażenie jest przewlekłe i nieprawidłowe komórki nie zostaną odpowiednio wcześniej wykryte, może dojść do rozwoju zmian przednowotworowych, a w konsekwencji do powstania inwazyjnej formy raka. Nie można przewidzieć czy dany organizm będzie w stanie zwalczyć zakażenie czy nie.

Jakie są objawy?

Wczesny rak szyjki macicy zazwyczaj nie daje żadnych objawów, rozwija się bezboleśnie i długo.

Bardziej zaawansowane postacie raka szyjki macicy objawiają się poprzez:

Krwiste upławy o przykrym zapachu

Krwawienia międzymiesiączkowe

Krwawienia po stosunku płciowym

Bóle podbrzusza i w okolicy krzyżowo-lędźwiowej

Czy można się ustrzec przed rakiem szyjki macicy?

Zapobieganie rakowi szyjki macicy obejmuje:

- Profilaktykę pierwotną- działania podejmowane w celu zapobiegania rozwojowi choroby (styl życia, badania cytologiczne, szczepienia przeciw HPV)
- Profilaktykę wtórną- rozpoznawanie i leczenie stanów przedrakowych i raka szyjki macicy na wczesnym etapie

Szczepienia przeciw HPV

Szczepionka przeciw HPV w znacznym stopniu obniża ryzyko zachorowania na raka, chociaż nie daje 100% gwarancji. W połączeniu z wymazem cytologicznym stanowi optymalne narzędzie profilaktyki.

Należy pamiętać, że wszystkie zaszczepione kobiety nadal powinny być poddawane regularnej kontroli cytologicznej.

Badanie cytologiczne

Badanie cytologiczne ma na celu wykrycie nieprawidłowych komórek świadczących o rozpoczynającym się procesie nowotworowym w szyjce macicy.

Polega ono na pobraniu przy pomocy specjalnej szczoteczki komórek znajdujących się na szyjce macicy przez ginekologa lub położną. Pobrane komórki zostają następnie poddane ocenie mikroskopowej.

W Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim im. Jana Bożego w Lublinie wykonywane są bezpłatne badania z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy w ramach projektu pt.: „Program profilaktyki raka szyjki macicy w podregionie lubelskim” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej.

- o Program adresowany jest do kobiet w wieku 25-59 lat, które nie wykonywały badania cytologicznego w ciągu ostatnich 3 lat.
- o U kobiet obciążonych czynnikami ryzyka: zakażonych wirusem HIV, przyjmujących leki immunosupresyjne, zakażonych HPV - typem wysokiego ryzyka, badanie jest wykonywane co 12 miesięcy.

Do ginekologa i położnika POZ nie jest wymagane skierowanie.

Kobiety poniżej 25 i powyżej 59 roku życia mogą skorzystać z badania cytologicznego w ramach porady udzielonej przez lekarza specjalistę.

W jaki sposób skorzystać z cytologii?

W Wojewódzkiej Przychodni Ginekologicznej - Położniczej Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Bożego w Lublinie **Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy realizujemy nowoczesną METODĄ CYTOLOGII NA PODŁOŻU PŁYNNYM, która jest znacznie dokładniejsza od klasycznej cytologii.** Metoda ta charakteryzuje się znacznie większą wykrywalnością wszelkich nieprawidłowości, nawet we wczesnym stadium rozwoju. W odróżnieniu od klasycznej cytologii, pobrany wymaz nie jest przenoszony od razu na szkiełko mikroskopowe, lecz najpierw umieszczany w pojemniku ze specjalnym płynem, a następnie dostarczany do laboratorium, gdzie w specjalistycznym aparacie dochodzi do oczyszczenia wymazu m.in. z nadmiaru krwinek czerwonych, śluzu i bakterii. Na koniec oczyszczona próbka przenoszona jest na szkiełko mikroskopowe i badana przez cytologa. Cytologia na podłożu płynnym pozwala na uzyskanie większej ilości i lepszej jakości komórek śluzówki szyjki macicy do analizy. Z badań wynika, że metoda cytologii na podłożu płynnym odznacza się nawet dwukrotnie większą wykrywalnością nieprawidłowych komórek szyjki macicy w stosunku do metody klasycznej.

Jak przygotować się do badania?

- Na badania zgłoś się przynajmniej dwa dni po ostatnim dniu krwawienia miesięczkowego.
- 8 godzin przed pobraniem wymazu cytologicznego nie używaj żadnych leków dopochwowych, nie wykonuj irygacji pochwy.
- 24h przed pobraniem wymazu cytologicznego zrezygnuj ze współżycia płciowego.

**WCZESNE WYKRYCIE PRZEDŁUŻA ŻYCIE, DLATEGO JUŻ DZIŚ
UMÓW SIĘ NA WIZYTĘ U GINEKOLOGA!**

Chcesz wiedzieć więcej?

Jeśli chcesz otrzymać więcej informacji – skontaktuj się z Koordynatorem Projektu:

- Wojewódzka Przychodnia Ginekologiczno-Położnicza Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Jana Bożego w Lublinie w lokalizacji przy ul. Lubartowskiej 81
  - pod nr tel. +48 504 219 833
  - e-mail: profilaktyka@janbozy.pl

Więcej informacji na www.janbozy.lublin.pl

ZACZNIJ CHRONIĆ SIĘ PRZED RAKIEM JUŻ DZIŚ!

**Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki
im. Jana Bożego w Lublinie**